

İTALYA GELİR VERGİSİ SİSTEMİ

Birol UBAY(*)

ÖZET

Avrupa Birliği'nin kurucu üyelerinden olan İtalya, artan oranlı bir gelir vergisi yapısına sahiptir. Genel olarak, altı gelir unsurundan elde edilen net gelirlerin toplanması neticesinde elde edilen gelir vergisi matrahına uygulanan gelir vergisi oranı, isabet ettiği vergi dilimine göre değişiklik göstermektedir.

1- GİRİŞ

Avrupa Birliği, iç pazarın işleyişinin korunması ve serbest rekabet ortamının bozulmasının önlenmesi amacıyla, katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi gibi dolaylı vergilerde ön gördüğü üye ülkelerin vergi sistemlerinin Birlik vergi sistemiyle uyumlaştırılması politikasının aksine, dolaysız vergiler ile ilgili olarak, Lizbon Anlaşması¹'nin 115 inci maddesi² kapsamında üye ülkelerin dolaysız vergi sistemlerinin birbirine yakınlaştırılması stratejisini benimsemiştir. Bunun nedeni gelir ve kurumlar vergisi gibi dolaysız vergilerin, üye ülke hükümetleri tarafından iç politikayı yönlendirici bir araç olarak kullanılması ve bu vergi kozunun Birlik bünyesine devredilmesinde gönülsüz davranmalarıdır.

Bununla birlikte 2008 yılında açığa çıkan ekonomik ve mali kriz birçok AB üyesi ülke ekonomisini bir darboğaza sürüklemiştir. Bunun neticesi olarak İtalya'nın da dâhil olduğu bazı üye ülkeler, gelir

^(*) Gelir Uzmanı

¹ Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, signed at Lisbon, 13 December 2007, Official Journal of European Union, 2007/C 306/01

² Lizbon Anlaşması'nın 115 inci maddesi ise diğer vergilerle ilgilidir. Bu madde hükmüne göre; Avrupa Konseyi, özel yasal düzenlemelerde oybirliği ile hareket ederek ve Avrupa Parlamentosu ile Ekonomik ve Sosyal Komite'nin görüşünü aldıktan sonra, iç pazarın oluşturulması ve işleyişine direkt olarak etki eden bazı kanunların, tüzüklerin ve idari hükümlerin birbirine yakınlaştırılması için Direktifler yayınlacaktır. Bu maddeye dayanılarak gelir vergisi, kurumlar vergisi ve sermaye vergileri alanında bazı tavsiyeler ve yasal düzenlemeler daha önce uygulanmıştır

vergi oranlarının yükseltilmesi ve mali konsolidasyonu da içeren vergi gelirlerini artırıcı birtakım tedbirler almak zorunda kalmıştır.

27 farklı gelir vergisi sisteminin faaliyet gösterdiği Avrupa Birliği içinde dolaysız vergi gelirleri içindeki gelir vergisi payına bakılınca, İtalya önemli miktarda gelir vergisi geliri yüzdesine sahiptir. Bu bakımdan bu çalışmamızda İtalyan gelir vergisi sistemi ana başlıkları ile ele alınıp değerlendirilmiştir.

2- İTALYA'NIN GENEL DURUMU

2009 yılında İtalya'nın sosyal güvenlik katkılarını da içeren toplam vergi / GSYİH oranı, 1997 yılından buyana en yüksek seviyesine ulaşarak, % 43,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran, AB-27 ortalamasını 7,3 puan geçerek, İtalya'nın Avrupa Birliği içinde toplam vergi yükü sıralamasında en yüksek dördüncü ülke olmasına neden olmuştur.

İtalya'nın toplam vergi gelirleri yapısına bakıldığında, vergi tahsilâtı bakımından en büyük ağırlığın % 35,8'lik orana sahip olan dolaysız vergilere ait olduğu görülmektedir. Dolaysız vergi payları, son zamanlarda gelir vergisi tahsilâtlarına ve diğer dolaysız vergi gelirlerine bağlı olarak sürekli yükselmiştir. 2009 yılında dolaysız vergi gelirleri, özellikle 2008 yılındaki durgunluk ve kurumlar vergisi oranlarındaki indirim nedeniyle gerileyen kurumlar vergisi gelirlerini dengelemek için özel faktörler tarafından desteklenmiştir³.

2.1- İtalyan Gelir Vergisi Sistemine Genel Bakış

İtalya'da gelir vergisi oranları % 23 ila % 43 arasında dalgalanmaktadır. Gelir vergisi üst oranları 75.000 Euro'yu aşan gelirlere uygulanmaktadır. Ek olarak, bölgeler, gelir vergisi üzerine % 0,9 ila % 1,7 arasında değişen ek vergiler yüklemektedirler. Ücret gelirleri kaynağında stopaj yöntemi ile vergilendirilmektedir. 2005 yılından buyana, hemen hemen tüm kişisel istisnalar ve indirimler, yerini özel sınırlamalara tabi vergi indirimlerine bırakmıştır. Gelirin çeşidine (ör; ücret, serbest meslek, emeklilik gelirleri), kişisel durumlara ve kabul edilebilir harcamalara göre (ör; bakmakla yükümlü olunan kişiler için, sağlık harcamaları, hayat ve sağlık sigortası ödemeleri, mortgage faizleri, üniversite veya ikinci eğitim harçları, esas ikametgâh kirası) değişik miktarlarda birkaç vergi indirimi bulunmaktadır. Bunun yanında ev onarım harcamalarının % 36'sı indirim konusu yapılabilir. Birçok indirim, değişken bir cetvele veya sınırlamaya tabidir. Serbest meslek kazancı ve ticari kazanç elde eden bireyler gelir vergisine tabidirler. Tacirler ve serbest meslek erbabı tarafından ödenen mesleki ücretler % 20 oranında gelir stopaj vergisine tabidir⁴.

Her çeşit menkul sermaye iradı vergiye tabidir. % 12,5 ve % 27 nihai stopaj vergisi oranları yatırımın süresi ve çeşidine bağlı olarak uygulanır. Bununla birlikte 2009 yılından itibaren, nitelikli hissedarlık dolayısıyla elde edilen kazançların % 42,72'si taban gelir vergisi oranlarından vergilendirilirken, nitelsiz hissedarlıklar ve tahviller dolayısıyla elde edilen kazançlara % 12,5 vergi oranı uygulanmıştır. Hisse senedi opsiyonları olağan işgücü geliri gibi vergilendirilmektedir. Şahıs işletmeleri gelirleri olağan gelir vergisi oranlarından vergilendirilir bununla beraber vergi mükellefleri, işletmeden çekilene kadar gelirlerinin % 27,5 vergi oranı ile ayrı olarak vergilendirilmesini tercih edebilirler.⁵

³ Eurostat European Commission, Taxation Trends In The European Union 2011 Edition, Belgium, 2011, s.206-210

⁴ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 1

⁵ Eurostat European Commission, Taxation Trends In The European Union 2011 Edition, Belgium, 2011, s.206-210

Yeni işletme kuran veya serbest meslek faaliyetine başlayan bireyler, eğer 61.974,83 Euro'luk hâsılât sınırını aşmazlarsa, ilk üç yıl için % 10 ikame edici vergi rejimini seçebilirler. Bunlar hali hazırda % 20 ikame edici vergi rejimini tercih eden küçük işletmelerdir. Gelir vergisi taşınmaz mallar üzerinden de tarh edilebilir. Bunun miktarı kadastro geliri ile elde edilen kira gelir arasındaki farka dayanılarak belirlenmesine bağlıdır. Bu tür gelir üzerinden hesaplanacak gelir vergisinde de bir dizi indirimler mevcuttur.

2.1.1- Vergilendirilebilir Kişi

İtalya'da yerleşik olan kişiler yurt içinde ve dışında elde ettikleri tüm gelirler üzerinden gelir vergisine tabidirler. İtalya'da ikamet etmeyen kişilerin ise sadece İtalya'da elde ettikleri gelirler gelir vergisine tabidir.

İtalya vergi kanunlarına göre yerleşik mükellef kavramı şu unsurları içermektedir:

- İtalyan nüfus müdürlüğüne kayıtlı olmak
- Medeni Kanun'da tanımlandığı şekilde İtalya'da sürekli bir meskeni ya da işlerini yürüttüğü bir merkezin olması.

Vergi cennetlerinde yerleşik olduğunu iddia eden İtalyan uyruklu kişilere vergiden kaçınmayı önleme hükümleri uygulanmaktadır. Buna göre, bakanlık kararnamesinde beyaz listede yer almayan ve vergi cenneti olarak kabul edilen bir ülkeye göç eden İtalyan uyruklu kişi, İtalyan nüfus dairesinden kendi kaydını sildirmez ise İtalya'da yerleşik olduğu farz edilir. Bu aksi ispat edilebilir karinede, ikametgâhın yurt dışında olduğunu ispat yükümlülüğü vergi mükellefi üzerindedir⁶.

Eşler kendi gelirleri üzerinden ayrı ayrı vergilendirilir. Dahası her eş; reşit olmayan çocukların gelirlerinin yarısı üzerinden vergilendirilirken aynı zamanda evlilik sırasında elde edilen varlıkların ve aile ihtiyaçlarını karşılamak üzere oluşturulan özel emlak ve mülk fonlarının yarattıkları gelirin yarısı üzerinden de vergilendirilirler.

İtalya'da yerleşik olan genel veya sınırlı ortaklıkların gelirleri, her bir ortağın hissesi oranında ortağın kazancına katkıda bulunacaktır. Bireyler, ortaklık gelirlerinin, % 27,5 oranıyla vergilendirilmesi seçeneği tercih edebilecektir. Daha önce vergilendirilen gelir, ortaklıktan çekilirse, olağan artan oranlı vergi oranlarına tabi olacaktır ve % 27,5'lik vergi, vergi indirimi olarak uygulanacaktır. 10 veya 20 bireyin sahip oldukları sınırlı sorumlu şirketler ve sınırlı sorumlu kooperatifler devri-daim işletmeler olarak muamele görmeyi tercih edebilirler. Bu gibi bir durumda işletmenin geliri direkt olarak ortaklara atfedilecektir⁷.

2.1.2- Vergilendirilebilir Gelir

İtalya'da yerleşik sayılan bireylerin yurt içinde ve dışında aşağıdaki gelir unsurları üzerinden elde ettikleri tüm gelirler gelir vergisine tabidir.

1. Taşınmaz mallardan sağlanan gelirler
2. Sermayeden sağlanan gelirler
3. Ücret gelirleri

⁶ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 3

⁷ Worldwide-tax.com, (2012), Italy Income Taxes and Tax Laws 2012, http://www.worldwide-tax.com/italy/italy_tax.asp

4. Serbest meslek kazançları
5. Ticari gelirler
6. Diğer gelirler (hisse senedi veya tahvillerin satışından elde edilen değer artış kazançlarını da içerir)

Toplam vergilendirilebilir gelir; her bir gelir unsuruna ait net gelirin toplanması ile hesaplanır, bu toplam gelirden sadece bir işletmeyi idame ettirmekten veya bir sanatı veya mesleği uygulamaktan kaynaklanan zararlar indirilebilir. Vergiden muaf olan gelir ve nihai olarak stopaj yoluyla vergilendirilen gelirler toplam gelirin hesaplanmasında dikkate alınmaz. Hisse senetlerinin ve diğer tahvillerin elden çıkarılmasından ve borçların veya borç hesaplarının transferi veya ödenmesi sonucunda elde edilen sermaye gelirleri gelir vergisinin yerini alan ikame edici vergiye tabi olabilirler.⁸

İş akdinin feshi nedeniyle yapılan ödemeler ve işletmenin elden çıkarılması sonucu elde edilen sermaye gelirleri, vergi mükellefinin tercihine bağlı olarak ayrı şeklide vergilendirilebilirler. Ayır vergilendirme durumunda; iş akdinin feshi nedeniyle yapılan ödemenin vergi matrahı; fesih nedeniyle alınan tazminattan çalışılan her bir yıl için 309,87 Euro düşülerek hesaplanır.

2.1.3- Vergi Muafiyetleri

İtalya'da yerleşik bireyler tarafından elde edilen aşağıdaki gelirler, gelir vergisinden muaf tutulmuştur:

- İş ilişkileri ile alakalı olarak bazı yardımlar ve primler. Bunlar genel olarak ücret gelirleri ile alakalı yardım ve primlerdir,
- İş ilişkisi ile alakalı olarak elde edilen bazı aynı yardımlar,
- Taşınmaz mallar ile ilgili bazı değer artış kazançları. Bireylerin, İtalya'da bulunan taşınmaz malların elden çıkarılmasından dolayı elde ettikleri değer artış kazançları diğer vergiler olarak vergilendirilirler. Ancak bu tür kazançlar eğer satıcı taşınmaza 5 yıldan fazla bir süredir malik olarak sahip ise vergiden muaf tutulmuştur⁹.

2.1.4- Emek Gelirleri

2.1.4.1- Ücret Gelirleri

Emek gelirleri, vergi yılı boyunca çalışma ile alakalı olarak nakit veya aynı şekilde hediyeleri de içeren tüm ücretlerdir. Her türlü emeklilik aylıkları ve eşdeğer indirimler ücret geliri olarak kabul edilir.

Vergilendirilebilir ücret geliri her halükarda şunları kapsamaz;

- İşveren ve işçiler tarafından ödenen zorunlu sosyal güvenlik katkı payları,
- Başlıca amacı işçi sözleşmeleri veya anlaşmaları hükümlerine göre sosyal refah sağlamak olan kuruluşlara veya fonlara yapılan 3.615,20 Euro'ya kadar tıbbi yardımlar.

Ücret gelirleri için indirim kabul edilen bir gider yoktur. Genel kural belli limit ve şartlar altında seyahat masraflarının geri iadesi hariç olmak üzere işveren tarafından yapılan tüm ödemeler işçi bakımından vergilendirilebilir¹⁰.

⁸ Deloitte International Tax, Italy Highlights 2012, s:3

⁹ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 4

¹⁰ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 4

2.4.1.2- Aynı Yardımlar

Genel kural olarak, çalışanın elde ettiği aynı yardımlar, eğer vergi döneminde 258,23 Euro'yu aşarsa vergilendirilir. Aynı yardımlar, işçinin aile fertlerinin elde ettiklerini ve üçüncü kişilerden elde edilen hakları da içerir¹¹.

Aynı yardımlar bazı istisnalar ile birlikte piyasa değerlerine eşdeğer bir gelir yaratır. İşveren tarafından çalışana bir araba veya motosiklet sağlandığında, vergilendirilebilir yardım, 15.000 km kullanım durumu göz önüne alınarak yayınlanan tablolara dayanılarak tespit edilen miktarın % 50'sine denk gelmektedir. İşverenden veya borç veren üçüncü şahıstan finansal anlaşma yoluyla alınan düşük faizli borç bakımından, vergilendirilebilir gelir her bir yılın sonunda yasal faiz oranı ile yürürlükteki gerçek faiz arasındaki farkın % 50'si ile ilgili farkın miktarına eşittir¹².

Takip eden unsurlar vergilendirilebilir gelire dâhil değildir:

- Kantinlerde sunulan gıdalar veya eşdeğer hizmetler
- Üçüncü kişilerle sözleşme yapılmış olsa bile, evden işe taşımalar
- İşveren tarafından tüm çalışanlara sağlanan, eğitim, eğlence, sağlık ve dini amaçlı ve sosyal yardımların değeri
- İşveren tarafından çalışanlara verilen ve değeri 2.065,83 Euro'ya kadar olan hisse senetleri, işveren tarafından geri satın alınmaması ve 3 yıl içinde transfer edilmemesi halinde bunların değeri (eğer bu süre içinde transfer gerçekleşirse vergiden muaf değer transferin vuku bulduğu dönemde vergilendirilir.)
- 25 Haziran 2008 tarihinden önce çalışana tahsis edilmiş hisse senetleri bakımından, tahsis tarihindeki hisse senedi değeri ile çalışan tarafından ödenen bedel arasındaki fark; hisse senetlerinin arz edildiği tarihte, en azından, çalışan tarafından ödenen bedelin açık piyasa fiyatına eşdeğer olmasının sağlanması ve gerekli şartları taşıması ile mümkündür. Bu şartlar; (I) satış hakkının hisse senetlerinin arzından itibaren 3 yıl dolmadan önce kullanılmaması, (II) çalışanın en az beş yıl boyunca, hisse senetlerinin işleme konma tarihindeki açık piyasa fiyatı ile çalışanın ödediği bedel arasındaki farkı sürdürmesi ve (III) işlem konma tarihinde hisse senetlerinin düzenli piyasalarda kayıtlı olması. Bu muafiyet eğer işveren tarafından elde edilen hisse senetleri oy imtiyazlı hisse senetlerinin veya emisyon şirketinin sermayesinin % 10'undan fazlasını temsil ediyorsa uygulanmaz.

2.1.4.3- Emeklilik Gelirleri

Emeklilik gelirleri genel olarak emek geliri olarak vergilendirilir. Ancak, bireysel emeklilik poliçeleri kapsamında emeklilik fonları tarafından yapılan ve 01 Eylül 2007 tarihinden sonra tahakkuk eden dönemsel ödemeler, brüt ödeme üzerinden % 15 oranında ayrı vergilendirmeye tabidir. Vergi oranı, vergi mükellefinin emeklilik planına katılımı 15 yılı aşmışsa, % 9'a indirgenene kadar her yıl 0,3 puan azaltılacaktır.¹³

¹¹ Deloitte International Tax, Italy Highlights 2012, s:3

¹² IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 5

¹³ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 6

2.1.4.4- Yönetici Ücretleri

Yönetim kurulu ve denetim kurulu üyelerine ödenen ücretler, ücret geliri olarak vergilendirilir. Eğer müdür ve denetçiler görevlerini kendi serbest meslek faaliyetlerine taşıyor ise, yönetici ücretleri serbest meslek kazancı olarak vergilendirilir.

2.1.5- Ticari ve Serbest Meslek Gelirleri

Serbest meslek gelirleri, ticari faaliyetler dışında, sanat veya meslek gibi sürekli bağımsız faaliyetlerden kaynaklanan gelirlerdir. Vergilendirilebilir gelir elde edilen gelirler ve ilgili giderler arasındaki farktır. Giderler şunları da içerir:

- Otel, restaurant ve eğlence giderleri, vergi yılında elde edilen gelirlerin %2'sine kadar indirilebilir.
- Meslek için kullanılan duran varlıkların amortismanı.

Ticari gelirler genel olarak artan oranlı gelir vergisi ile vergilendirilir. Bireyler kendi ticari kazançlarını diğer gelirlerinden ayırma ve kurumlar vergisi gibi % 27,5 oranı ile vergilendirme seçeneğine sahiptirler. Daha önce stopaj yoluyla vergilendirilen ticarim kazançlar, artan oranlı vergi tarifesine göre vergilendirilir ve % 27,5 oranında vergi, vergi kredisi olarak uygulanır.

Yeni iş veya serbest meslek faaliyeti kuran bireyler, eğer hizmetler için elde edilen hâsılat 30.987,41 Euro'dan, diğer faaliyetler için 61.974,83 Euro'dan fazla değil ise ve gerekli şartlar sağlanır ise gelirlerinin % 10 oranında ikame vergiye tabi olmasını tercih edebilirler. Teşvikler faaliyetin ilk üç yılı için tanınmaktadır. Hali hazırda küçük faaliyetler yürüten bireyler % 20 oranında ikame vergiye tabi olmayı seçebilirler. Zaman sınırlaması yoktur¹⁴.

2.1.6- Yatırım Gelirleri

İşletme kapasitesine katılım sağlayan bireysel ortaklıklardan kaynaklanan kar paylarının %50,28'i vergiden muaf iken kalan kar payının % 49,72'si gelir vergisine tabidir. İşletme kapasitesine katılım hakkını elinde bulundurmayan bireysel hissedarlar; eğer borsaya kayıtlı şirketlerin oy verme gücünün % 2'sinden ve sermayesinin % 5'inden fazlasına veya diğer şirketlerin oy verme gücünün % 20'sinden ve sermayesinin % 25'inden fazlasına sahip iseler bu kısmı muafiyete hak kazanırlar. Aksi takdirde bireyler tarafından 2012 yılından önce elde edilen kar paylarının tamamı % 12,5 oranında nihai gelir stopaj vergisine tabi olacaktır. 14 Eylül 2011 tarihinde kabul edilen ve 01 Ocak 2012 tarihinde yürürlüğe giren Austerity Paketi'ne¹⁵ göre yerleşik bireylere dağıtılan portföy kar payları % 20 nihai gelir stopaj vergisine tabi olacaktır. Kar paylarının vergilendirilebilir matrahını belirlerken hiçbir indirim yapılmaz¹⁶.

Yerel ve yabancı kaynaklı faiz gelirleri genel olarak nihai gelir stopaj vergisine tabidir. Gelir vergisi amaçları bakımından faiz geniş anlamda; kuponsuz tahvillerden ve iskontolu kuponsuz tahvillerden ve benzer araçlardan elde edilenleri de içine alır. Faiz gelirin vergilendirilebilir matrahının tespitinde gider indirimi kabul edilmez.

¹⁴ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 6

¹⁵ Austerity paketi: ekonomik önlemler paketi

¹⁶ Deloitte International Tax, Italy Highlights 2012,s:4

Basım hakları, patentler, ticari markalar, uzmanlık ve benzer haklardan elde edilen telif hakları gelirleri eğer yazarı veya mucidi tarafından elde edilmiş ise serbest meslek kazancı olarak vergilendirilir.

Kural olarak, kadastro değerine göre belirlenen taşınmaz mal gelirlerinde, her bir kategori veya sınıf için oluşturulmuş tahmini değer tabloları uygulanır.

2.1.7- Değer Artış Kazançları

Ticari ve serbest meslek kapsamında ortaya çıkan değer artış kazançları bu gelir kategorilerinin normal geliri olarak vergilendirilir.

Beş yıldan daha fazla süre sahip olunan işletmenin elden çıkarılmasından kaynaklanan isim hakkını da içeren değer artış kazançları ayrı olarak vergilendirilir. Vergi, mükellefin gelir elde ettiği yıldan önceki iki yıl boyunca elde ettiği toplam net gelirin yarısına vergi oranı uygulanarak hesaplanır¹⁷.

Bireylerin ticari ve serbest meslek haricindeki İtalya'da bulunan taşınmaz mallarını elden çıkarmalarından sağlanan değer artış kazançları diğer gelirler olarak vergilendirilir. Bu tür gelirleri eğer satıcı taşınmazın mülkiyetine beş yıldan daha fazla bir süredir sahip ise vergiden muaftır. İnşaat yapılan arsalar bu muafiyetten faydalanamazlar. Sahip olunan taşınmazların ve inşaat sahalarının beş yıllık sahiplik dönemi içinde elden çıkarılmasından kaynaklanan değer artış kazançlarında, vergi mükellefi normal artan oranlı vergi tarifesi yerine % 20 oranlı ikame vergiye tabi olmayı seçebilir.

İşletme kapasitesi içinde bireyler tarafından yerleşik şirketlerden veya ortaklıklardan elde edilen hisse senetlerinin, hisse senetlerine benzeyen finansal araçların temlik ve faiz kazançlarının % 50,28'i vergiden muaftır. Kalan % 49,72'lik kısım gelir vergisine tabidir¹⁸.

3- KİŞİSEL İNDİRİMLER, İSTİSNALAR ve KREDİLER

3.1- İndirimler

Birçok kişisel indirim, vergi kredileri ile yer değiştirmiştir. Takip eden indirimler ise halen uygulanmaktadır¹⁹:

- Ayrılma ve boşanma nedeniyle, bireyin ayrıldığı veya boşandığı eşe periyodik olarak yaptığı çocukların bakımı haricindeki nafaka ödemeleri tam olarak indirilebilir,
- Özürlü insanlara yardım amaçlı sağlık harcamaları tam olarak indirilebilir,
- Zorunlu emeklilik sistemine kanunla öngörülmüş veya gönüllü olarak yapılan ödemeler için indirim imkânı sağlanmıştır. Dahası İtalya'da kurulu veya beyaz listeye dahil diğer Avrupa Ekonomik Bölgesi ülkesinde kurulu emeklilik sistemine yapılan ödemeler 5.164,57 Euro'ya kadar indirim konusu yapılabilir. Toplam gelirin % 12 sine veya 5.164,27 Euro'luk üst sınıra kadar olan indirim hakkı, nitelikli emeklilik sistemlerine katkı yapan girişimciler ve serbest meslek erbabı içinde tanınmıştır,
- Nitelikli sağlık hizmetleri planına yapılan 3.615,20 Euro'ya kadar olan sağlık hizmetleri katkı payı da indirim konusu yapılabilir.

¹⁷ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 8

¹⁸ Worldwide-tax.com, (2012), Italy Income Taxes and Tax Laws 2012, http://www.worldwide-tax.com/italy/italy_tax.asp

¹⁹ World Tax Rates 2013, Italy Incomes Tax Rates For 2013, <http://world.tax-rates.org/italy/income-tax>

Ayrıca aşağıda yer verilen bağışlar indirim konusu yapılabilir;

- Nitelikli dini organizasyonlara yapılan 1.032,91 Euro'ya kadar olan bağışlar,
- Nitelikli kar amacı gütmeyen organizasyonlar yapılan toplam gelirin % 10'nu kadar olan veya 70.000 Euro üst sınıra kadar olan bağışlar,
- Üniversitelere ve araştırma kurumlarına yapılan bağışlar.

3.2- Krediler

1 Ocak 2005 tarihinden itibaren kişisel istisnalar kaldırılmış ve yerine vergi kredisi sistemi getirilmiştir. Bu sisteme göre takip eden miktarlar vergi borcundan indirilebilir²⁰;

- Yasal ve fiili olarak ayrılmamış bağımlı eş için:

Tablo 1. Bağımlı Eş İçin Vergi Kredisi

Gelir (Euro)			İndirim (Euro)
0	-	15.000	$800-110 \times \text{toplam gelir} / 15.000$
15.001	-	40.000	690
40.001	-	80.000	$690 \times (80.000 - \text{Toplam gelir}) / 40.000$

Kaynak: <http://www.cfe-eutax.org/taxation/personal-income-tax/italy>

Vergilendirilebilir geliri 29.000 ve 35.200 Euro arası olan vergi mükellefleri için indirimler arttırılmıştır:

Tablo 2. İndirim Artış Miktarları (Euro)

Gelir (Euro)			Artış (Euro)
29.000	-	29.200	10
29.201	-	34.700	20
34.701	-	35.000	30
35.001	-	35.100	20
35.101	-	35.200	10

Kaynak: <http://www.cfe-eutax.org/taxation/personal-income-tax/italy>

- Her çocuk için; 800 Euro (3 yaş altı çocuklar için 900 Euro), özürlü çocuklar için bu rakam 220 Euro arttırılır,
- Bakmakla yükümlü oluna her akraba için: $750 \times (80.000 - \text{toplam gelir}) / 80.000$

Yukarıdaki indirimler, çocukların ve bakmakla yükümlü olunanların yıllık olarak indirimler düşülmeden önceki toplam geliri 2.840,51 Euro'yu aşmadığı takdirde uygulanır²¹.

Serbest meslek ve emeklilik geliri elde eden bireylere da vergi kredisi hakkı tanınmıştır. Vergi kredisinin miktarı mükellefin toplam gelirinin miktarına bağlıdır. Bu vergi kredisi uygulaması toplam geliri 55.000 Euro'dan yüksek olmayan bireyler için uygulanmaktadır. Maksimum vergi kredisi miktarı; serbest meslek geliri için 1.840 Euro ve emeklilik gelirleri için 1.725 Euro'dur²².

²⁰ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 10

²¹ Deloitte International Tax, Italy Highlights 2012,s:5

²² IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 12

Vergi kredisi uygulaması bazı kişisel giderlerin % 19'una eşit bir kredi olarak tanınmıştır:

- 129,11 Euro'yu aşan miktardaki ameliyat, tıbbi uzmanlık ve diş protezleri harcamaları,
- Sahibi olunan ev için mortgage borçları faizleri, 4.000 Euro maksimum krediye kadar,
- Özel hayat ve sağlık sigortaları primleri, 1.291,14 Euro maksimum krediye kadar,
- Ana ikametgâh kira ödemeleri, toplam gelirin miktarına göre 495,80 Euro veya 247,90 Euro,
- İkincil veya üniversite eğitimi için yapılan harcamalar (harç ödemeleri miktarını aşmayacak),
- Gayrimenkul komisyoncuları için yapılan harcamalar, maksimum 1.000 Euro krediye kadar.

4- ZARARLAR

Küçük işletmeler içinde ve meslek icrası sırasında ortaya çıkan zararlar aynı vergi yılındaki toplam gelirden indirilebilir. Küçük işletmeden kasıt; yıllık hâsılatı hizmet sektöründe olanlar için 185.924,48 diğer sektörlerde olanlar için 516.456,90 Euro'dan az olan girişimler olmasıdır. Zarar devrine müsaade edilmemiştir. Küçük işletmeler haricindeki ticari kazanç zararları aynı yıl elde edilen ticari kazançtan mahsup edilir veya 5 yıl ileriye devredilebilir. İşletmenin ilk üç yılında meydana gelen zararlar ancak süresiz olarak ileri devredilebilir²³.

5- VERGİ ORANLARI ve GELİR STOPAJ VERGİSİ

Aşağıda tabloda verilen gelir vergisi oranları 2005 yılından buyana uygulanmaktadır.

Tablo 3. İtalyan Gelir Vergisi Eşikleri ve Vergi Oranları

Vergilendirilebilir Gelir (Euro)			Oran (%)
0	-	15.000	23
15.001	-	28.000	27
28.001	-	55.000	38
55.001	-	75.000	41
75.000	-	Üstü	43

Kaynak: <http://www.cfe-eutax.org/taxation/personal-income-tax/italy>

Yukarıdaki oranlar, bölgelerin uyguladıkları % 0.9 ve % 1,4 arasında değişen ek vergi ile arttırılmaktadır. Belediyelere bağlı olarak % 0 ila % 0,8 arasında değişen yerel ek vergi de yukarıdaki oranlarda artışa yol açabilmektedir²⁴.

14 Eylül 2011 tarihinde onaylanan Tasarruf Paketine uygun olarak, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, 300.000 Euro'yu aşan bireysel gelirlere % 3 ek vergi uygulanacaktır. Bu ek vergi 31 Aralık 2013 tarihine kadar uygulanacak ve vergi matrahından düşülebilecektir.

Şirketlerin, işletmelerin ve serbest meslek erbabının iş dolayısıyla ödedikleri ücret ve istihkaklar, alıcının gelir vergisi yükümlülüğü yerine sayılacak, peşin ödenen gelir stopaj vergisine tabidir. Vergi, gelirin elde edildiği döneme göre ayarlanmış gelir dilimlerine uygun olarak olağan gelir vergisi oranları uygulanarak tarh edilmektedir. Şirketler, işletmeler ve serbest meslek erbabının, serbest meslek erbabına ödedikleri ücretler % 20 oranında peşin ödenen gelir stopaj vergisine tabidir²⁵.

²³ Deloitte International Tax, Italy Highlights 2012,s:6

²⁴ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 13

²⁵ World Tax Rates 2013, Italy Incomes Tax Rates For 2013, <http://world.tax-rates.org/italy/income-tax>

Borç faizleri, alıcının gelir vergisi yükümlülüğü yerine sayılacak, % 12,5 oranındaki peşin ödemeli gelir stopaj vergisine tabidir.

% 27 oranındaki nihai stopaj vergisi aşağıdaki gelir türleri üzerinden alınır:

- Bankalar ve posta hanelerdeki cari hesap faizlerinden,
- Vade tarihi 18 aydan az olan ve listelenmiş veya listelenmemiş şirketler ve bankalar tarafından basılan tahvillerin faizleri üzerinden.

14 Eylül 2011 tarihinde onaylanan Tasarruf Paketine uygun olarak, 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yukarıda bahsi geçen % 12,5 ve % 27'lik vergi oranları yerini % 20'lik orana bırakacaktır.

5.1- Vergilendirme Dönemi ve Gelir Vergisi Beyannamesi

Gelir vergisi mükellefleri için vergilendirme dönemi bir takvim yılıdır. Vergi yılı içinde belli sınırları aşan gelir elde eden mükellefler mutlaka gelir vergisi beyannamelerini doldurup takip eden yılın 1 Mayıs ve 30 Haziran tarihleri arasında (elektronik beyannameler için 30 Eylül) vergi yetkililerine teslim etmelidirler²⁶.

6- SONUÇ

Avrupa Birliği'ne üye ülkeler içerisinde toplam vergi yükü ortalaması bakımından en yüksek oranlardan birine sahip olan İtalya'nın dolaysız vergi gelirlerinin büyük bir kısmını gerçek kişilerin gelirleri üzerinden alınan vergi gelirleri oluşturmaktadır. Artan oranlı bir gelir vergisi tarifesinin uygulandığı İtalya'da, altı gelir unsurundan elde edilen net gelirlerin toplamından oluşan gelir vergisi matrahına, % 23 ila % 43 arasında değişen gelir vergisi oranları uygulanarak vergi hesaplanmaktadır.

Genel olarak, vergi matrahından indirim konusu yapılabilen harcamalara ait kalemler yerini hesaplanan vergiden indirim yapılmasına olanak sağlayan vergi kredisi sistemine bıraksa da halen bazı alanlarda yapılan harcamalar belli oranlarda vergi matrahından indirim konusu yapılabilmektedir.

KAYNAKÇA

- CFE (Confederation Fiscale Europeenne), Personal Income Tax in Italy, erişim 2012
- Deloitte International Tax, Italy Highlights 2012
- Eurostat European Commission, Taxation Trends In The European Union 2011 Edition, Belgium, 2011
- IBDF, Personal Income Tax System In Italy,2012
- Treaty of Lisbon amending the Treaty on European Union and the Treaty establishing the European Community, signed at Lisbon, 13 December 2007, Official Journal of European Union, 2007/C 306/01
- Worldwide-tax.com, (2012), Italy Income Taxes and Tax Laws 2012, http://www.worldwide-tax.com/italy/italy_tax.asp
- World Tax Rates 2013, Italy Incomes Tax Rates For 2013, <http://world.tax-rates.org/italy/income-tax>

²⁶ IBDF,(2012), Personal Income Tax System In Italy s: 14